

FORBLIFARTEN

Ta' på Sct. Georgslejr!

Sommeren og efteråret byder på to Sct. Georgslejre. Begge lejre er som sædvanlig bygget på de tre grundpiller: Aktivitet, debat og stilscoleundervisning.

Den ene Sct. Georgslejr har avanceret spejdersport som aktivitet. Den anden har ridning som aktivitet.

Hvad er der at miste! –
Intet – hvis du ta'r på
Sct. Georgslejr.

Sct. Georgslejr nr. 13 – Ridning

Tid: 21. juni–28. juni.

Sted: Voerladegård pr. Skanderborg.

Pris: 275 kr. (de 225 kr. går til ridningen, og det er billigt for en uges ridning!).

Leder: Lærer Erik Torm, Scheelsvej 1, 4681 Herfølge.

Tilmelding: Senest den 1. maj.

Sct. Georgslejr nr. 14 – Avanceret spejdersport

Tid: Efterårsterien.

Sted:

Pris: Ca. 100 kr.

Leder: Lærer Peter Sejersbøl, Vibevej 12, 4171 Glumsø.

ROLAND-POSTEN – KFUM-Spejderne i Danmark

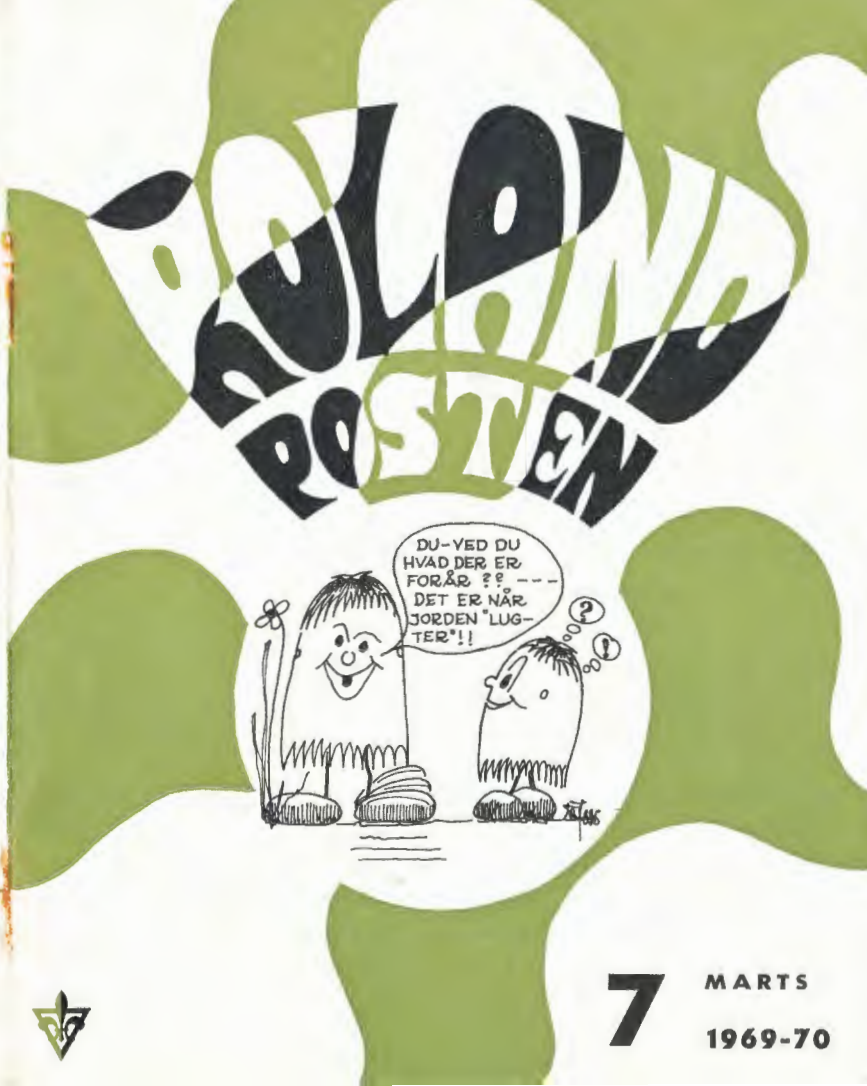
Redaktion: Tage Kinnberg – Preben Gøssing

Ansv. red. Jan Vilstrup-Møller, Krogårdskolen,
Skoleager 1, 2670 Greve Strand

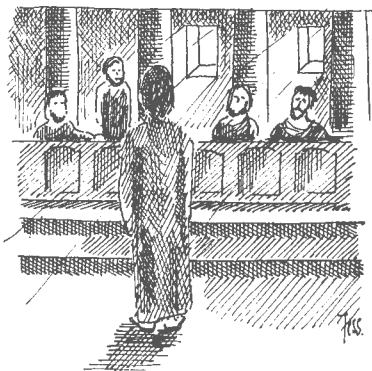
Pris for postabonnement kr. 10,00 årlig

Tryk: Aarhus Stiftsbogtrykkeri A/S

Ekspedition: KFUM-Spejderne, Vangehusvej 3, 2100 Kbh. Ø

7 MARTS
1969-70

PÅSKE

I slutningen af denne måned fejrer vi påske. Blandt højtidens mange begivenheder fortællers der også om de forhør, der blev afgørende for dommen over Jesus. Det fældende ordskifte hos ypperstepræsten lød således:

»Er du da Guds søn?«

og han (Jesus) svarede dem:

»I siger det selv; jeg er det.«

Da sagde de: »Hvad skal vi med flere vidnesbyrd? Nu har vi jo selv hørt det af hans mund.«

Jesus bekræftede, at han var Guds søn. Det var det samme som at sige, at i det han sagde og gjorde fik de fortalt om Gud. Det var for forargeligt, og de troede ikke Jesu ord, men fik ham dømt til døden, sådan at han ikke mere kunne genere dem. Nu gik det som bekendt helt anderledes end Jesu dommere havde tænkt sig; men vi, der kender hele begivenhedsforløbet fra Ny Testamente, kan vel stille os selv det spørgsmål, om vi vil tro, at Jesus var Guds søn?

Orienteringsløb som idræt – også for spejdere

Af Niels Brühl, KFUM-spejderne, og DOF

Orientering

Ordet orientering anvendes i mange forskellige betydninger, og opfattes helt forskelligt i forskellige kredse i befolkningen.

Ved »spejderorientering« forstås i almindelighed alt, hvad der har med kort og kompas at gøre fra »skattejagter« efter primitive kortskitser til udviklede navigationsopgaver med alle mulige former for kortgrundlag.

Som led i den almindelige spejdersport i naturen er »spejderorientering« en nødvendighed, simpelt hen for at finde vej i alle situationer.

Orienteringsidræt: O-løb

Fra at være en udpræget nordisk idræt har orienteringsløb udviklet sig til en verdensidræt, med et internationalt forbund, der hvert andet år arrangerer verdensmesterskaber.

Gennem mange år var orienteringsløb en skovsport, der fillod banelægningerne lidt af hvert med hensyn til kort og banelægning.

Orienteringsløb er i dag en idræt med veldefinerede regler for konkurrencer med hensyn til terræn, kort og banelægning. Disse regler er internationale, og er tilstræbt lige så klare, som regler for andre idrætskonkurrencer, f. eks. atletik og fodbold.

Vi benævner det orienteringsidræt, og det kaldes i daglig tale O-løb.

O-løb som spejderaktivitet

Som supplement til andre aktiviteter er O-løb særdeles velegnet i senior-, rover- og skovmandsarbejdet. Både tilrettelægningsen af O-løb og deltagelsen som O-løber er velegnet spejdersport.

Det er imidlertid vigtigt, at både arrangør og deltager gør sig klart, hvordan O-løb er efter moderne principper.

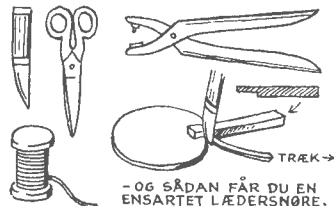
Hvad er O-løb?

Denne specielle skovsport kan opdeles i tre hovedområder: Kort, banelægning og konkurrence.

Fortsættes i næste nr.

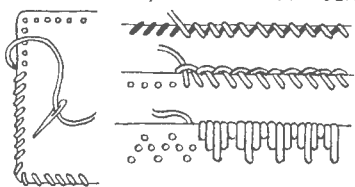
LÆDERSYNING, -PLASTIK OG -BEJTSNING. DET ER VEL IKKE DEN STORE KUNST; VI VIL IND PÅ MED DETTE, MEN NOGET I DEN RETNING; DET ER BLOT ET SPØRGSMÅL OM VELEGNET IKKE "SLOVT" VÆRKTØJ OG MÅSKE RIGELIGT MED TÅLMODIGHED.

FORUDEN SKIND OG LÆDER MÅ MINDSTEMÅLETT VÆRE NEDENSTÅENDE:

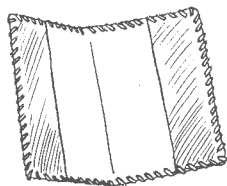

- OG SÅDAN FÅR DU EN ENSARTET LÆDERSNØRE.

HVAD ENTEN DU BRUGER EN PLASTIKSNØRE ELLER LÆDERSNØR, KAN DER FLETTES PÅ UTALLIGE MÅDER; HER KUN ET PAR AF DEM:

KAST DIG NU IKKE UD PÅ DE VILDESTE VÅGER, MEN BEGYND MED RET ENKLE OPGAVER:

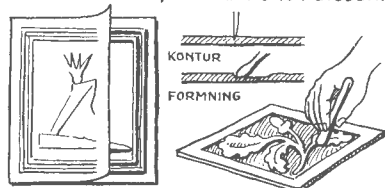

EN GÆSTEBØG ELLER PATRULJEDAGBØG ER NEM AT LAVE AF ET ULINJERET KVARTHÆFTE MED STIFT OMSLAG; DET PÅLIMES SKIND OG KANTES:

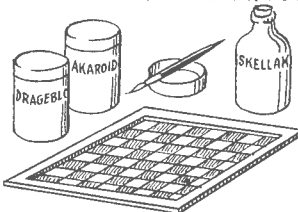
BRUG KUGSTHARPIX-LIM OG SØRG FOR, AT SKINDET SLUTTER TÆT TIL.

PLASTISK LÆDERARBEJDE KAN VIRKE MEGET ELEGANT OG ER IKKE SÆRLIGT VANSKELIGT AT LAVE; HER HAR DU TO METODER:

MAN LIMER SKIND PÅ PÅPUNDERLAG EL PRÆGER MED FØRSKELLIGT VÆRKTØJ FORM I SKINDET; DER ER OPBLØDT I FORVÆJEN. KNIVEN SKAL VÆRE HVINENDE SKARP OG BRUGES MEGET LIDT, OG OVERSKYDENDE LÆDER FJERNES TIL SIDST.

UBEHANDLET SKIND KAN BEJTSSES MED TJÆREFARVER OPLØST I SKELLAK SÅMT MED FARVEDE RØDE OG GULE HÅRPIKER:

MED KLAR SKELLAK ALENE KAN MAN FREMSTILLE F. X. ET SKAKBRÆDT MED SMUKKE LYSE OG MØRKE FELTER.

MÅNEDENS FUGL

Marts måneds fugl – den store skallesluger – som er ved at uddø som dansk ynglefugl.

De få ynglefugle, vi har tilbage, bygger i den sydlige del af Sjælland, som vender ud mod Østersøen. De kommer i løbet af foråret og finder et hult træ eller en redekasse, som tiltaler dem, hvor de lægger 10-12 gråhvide æg. Sidst på efteråret, efter at ungerne er opfostret, trækker de sydpå igen.

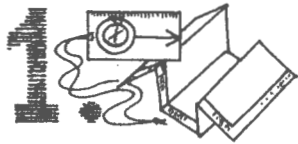
Når de danske ynglefugle trækker bort, kommer der store skarer af den store skallesluger nordfra, som slår sig ned for vinteren i de danske kystfarvande, de flyver nordpå igen, når ynglefuglene vender tilbage – netop i denne tid.

Den store skallesluger ligner den toppede skallesluger meget. Hannerne kan du kende på, at den store har hvidt forbryst, mens den toppede har brunt forbryst. Hunnerne er meget vanskeligere at skelne, og der skal nogen erfaring til.

Skalleslugeren har fået navn efter én af den slags fisk, der æder skallen. På grund af den for andefugle noget specielle føde, er den også blevet udstyret med et temmelig mærkeligt næb. Det er i modsætning til ændernes flade og brede næb langt, spidst og smalt, og besat med en række horn-tænder, som bruges til at fastholde byttet med.

I denne strenge vintertid husker du forhåbentlig, at mange fugle har vanskeligt ved at klare sig selv, og derfor med glæde tager imod en hjælpende hånd. Du kan f. eks. blande havregryn og fuglefø i margarine (smeltet) og hælde op i forme. Den stivnede masse er sund fuglene kan godt lide den. Almindeligt madaffald og især æbler er også velegnede. Glem heller ikke ænderne.

Stefan

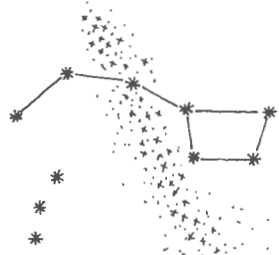

PATRULJEMØDE

Stjernebilleder

PF fortæller om stjernebilleder. Patruljen betragter himlen og hver mand tegner et bestemt stjernebillede og dets stilling og højde i forhold til horisonten.

En time senere kigger I igen på himlen. Hvilke forandringer er der sket og hvorfor?

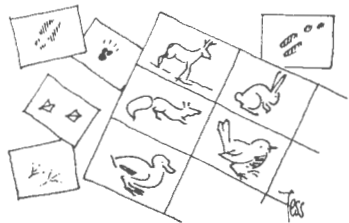
Biologen

Der udvælges 1 km² skov, have, eng, grøft, mose, mark el. lign. Hver mand får tildelt sit område. Hvad sker der uge for uge på området?

Der aflægges rapport ved patruljemøderne.

Billedlotteri

Fremskaf 12 billeder af forskellige dyr og de tilsvarende spor. Lav nogle kort til billedlotteri, hvor disse limes på. En let og spændende måde at lære de forskellige dyrs spor på.

Forårsmøder

Mange af jeres patruljemøder i marts vil sikkert komme til at foregå helt eller delvis udendørs. Det kan godt være koldt, men så tænder I bare et bål af varme jer ved. Så får I også trænet lidt i bål-tænding. Og når I alligevel har tændt bål, var det så ikke en idé med lidt mundgodt? Her skal I se et par opskrifter, som sikkert vil bekomme jer vel ved afslutningen af patruljemødet.

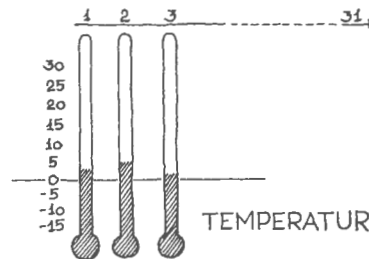
Æbleskiver

Æg, mel og mælk piskes sammen til en lind dej, men ikke for tynd. Der tilsættes derpå smagsstoffer efter behag, såsom: Sukker, vanille, citron, kakao m. v. Æbler skåret i skiver dypes i dejen og bages på en varm pande med fedtstof.

Temperatur

Termometeret aflæses regelmæssigt (f. eks. 3 gange om dagen, morgen, middag og sen aften). Herefter beregnes et gennemsnit, der tegnes ind i et diagram.

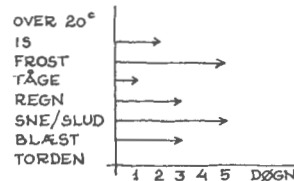
Særlig fint er det, hvis jeres termometer kan vise døgnets laveste og højeste temperatur.

Døgnkarakter

Der gøres notater hver dag, om hvordan vejret har været. Når måneden er gået, tæller man op, hvor mange dage der har været med regn, blæst, frost osv.

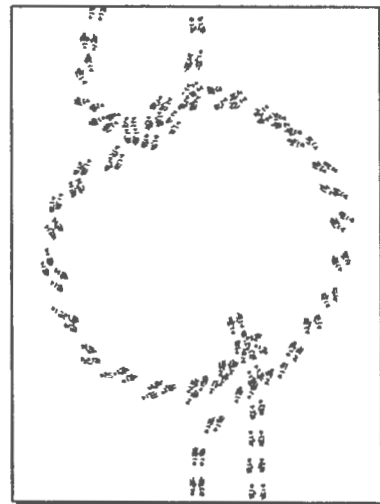
DØGNKARAKTER

Hvis I laver jeres målinger nøjagtigt, bliver det ikke alene sjovt at arbejde med, men også nyttigt, idet I vil have lettere ved at forudsige vejret for det næste døgn.

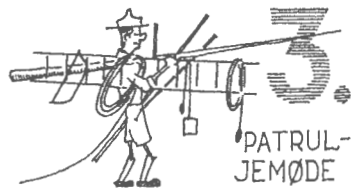
Hver måned samler I alle jeres statistikker og laver en samlet vejrstatistik. I finder selv ud af, hvordan den skal se ud.

Sporopgave

HVAD ER DER SKET?

LØSNING SIDE 107

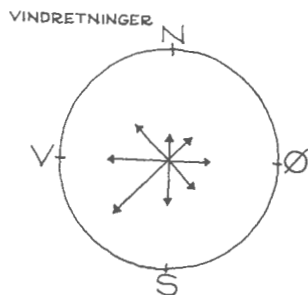
Når I nu er kommet i gang med jeres meteorologiske institut kan I lade de medlemmer, der for øjeblikket har instrumenterne hjemme, aflægge »vejrberetning« til hvert patruljemøde. Prøv og hør vejrmeldingen hver dag og se, hvor store afvigelser, der er fra jeres resultater.

Solskinstimer

Papiret i autografen skiftes ud hver dag, og ved hjælp af en lineal måles antal solskinstimer. Resultatet kan også her tegnes i kurver.

Vindstyrke og retning

Instrumentet aflæses flere gange om dagen. Det er ikke muligt nøjagtigt at gøre op, hvor mange timer vinden har blæst i hvilken retning, men hvis I har aflæst det 3-4 gange om dagen, kan I nogenlunde skønne over det. Dette skøn noteres ned. Når måneden er gået, gør man op, og tegner det samlede resultat ind i et diagram, f. eks. sådan:

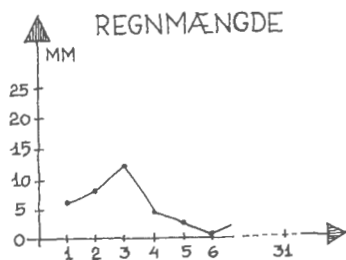

Når I nu har instrumenterne, der blev omtalt til sidste patruljemøde, kan I begynde at bruge dem. Mon ikke det ville være en god idé at dele opgaverne op mellem jer, således at én måler regnmængde, en anden solskinstimer osv. Når der så er gået en måned, kan I bytte rundt på instrumenterne, så alle får prøvet det hele.

De målinger, I nu kan foretage, er målinger af:

Regnmængde

Måleglasset aflæses og tømmes hver dag. Resultatet noteres ned og tegnes evt. ind på en kurve.

De færdige æbleskiver serveres varme og drysses med sukker.

Flødelapper

Kaldes også populært øreflipper. 2 dl fløde piskes tilskum. Ca. 2 kopper mel tilsættes. Smages til med sukker. Dejen sættes i klatter på en varm pande og bages gyldne på begge sider. Sylltetøj på.

Og så er det jo også godt med snobrød og te, men det ved I selvfølgelig godt. Velbekomme.

Spejderhattens afløser

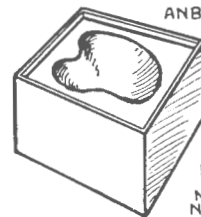
Du har sikkert et gammelt »pusterør« af metal? Monter på dette en 1-1,5 m gummislange, og du har en fin blæsebælg, der samtidig er meget bekvem at benytte. Du behøver nu ikke mere ligge med hovedet inde i bålet og puste som en rasende eller vifte med spejderhatten til ukendelighed. Det er bedst at lægge røret ind under bålet, men så må du ikke ånde ind.

Dikteret ruteskitse

Træning med kortsignaturer kan laves på følgende måde:

Giv hver mand et stort stykke papir og begynd så, efter at du har bestemt den ønskede målestok, samt fortalt hvor de skal begynde på papiret, at diktere, evt. fra et kort, den rute, som I skal »gå«. F. eks. »Vi går på en markvej mod syd, løvskov på højre hånd, eng på venstre. Efter 200

HVEM VIL IKKE HAVE EN SEVÆRDIGHED, DER TILMIDT KAN BRUGES TIL DEMONSTRATION? FYLD LER I EN SOLID ÆSKE OG FORM I LERET EN BAKKE I NEGATIV.

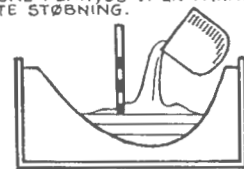

ANBRING SÅ I HULLET EN MÅLEPIND MED MÆRKER AFSATTE FOR HVER 2 CM.

TILBERED NU EN LET-FLYDENDE GIPS; FYLD OP TIL FØRSTE MÆRKE OG LAD DET TØRRE.

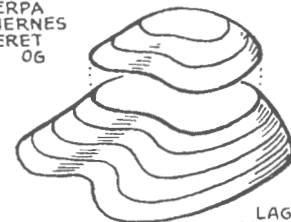
NÅR DET ER STIVNET SMØRES MED EN PENSSEL ET LAG

OLIE PÅ OVERFLADEN, DER SKAL VÆRE GANSKE PLAN, OG VI ER PARAT TIL NÆSTE STØBNING.

SÅDAN FORTSÆTTER I STØBNINGEN TIL HULLET ER FYLDT OP. SÅ SKAL DET TØRRE MINDST ET DØGN!

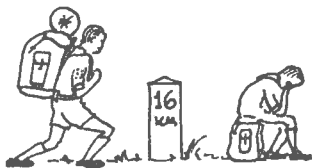
DERPÅ FJERNES LERET OG

SKILLE HVOR SOM HELST LADER SIG - ? - !

NB: NU ER GIPS ALENE IKKE STÆRK, SÅ JEG VIL ANBEFALE AT BLANDE GIPSEN OP MED AFBRÆNDE TÆNDSTIKKER, HVOR 'KULLET' ER FJERNET.

m passerens en å over en bro. Herefter drejer vejen mod sydøst. I svinget udmunder en sti fra sydvest osv.»

PATRULJETUREN

i marts skal være hike. Hvis vejret arter sig rigtigt, kan I få en vidunderlig tur. Forår og efterår er normalt den bedste tid til vandreture, da temperaturen ofte kan være for lav til standlejre. Hvis I holder et pænt tempo under jeres march, kan I nemt holde varmen.

I grusgraven

Hiken går bl. a. til en grusgrav. Tegn en skitse af smeltevandslagene (geografibog studeres). Find ud af, hvilken vej vandet har løbet.

Find sten, formet af is, af havet og af vinden. Find stenarter som: Granit, sandsten, kalksten osv.

Ved stranden

Turen går også et stykke langs stranden. Saml forskellige stenarter. I kan måske være heldige at finde flinteredskaber fra stenalderen.

Find forskellige sjove strandting, som f. eks. forsteninger, skaller og sneglehuse m. v.

Undervejs

Hvem ser først en siddende fugl? Opgiv navnet på en eller flere. En grankogle? Find selv på flere ting.

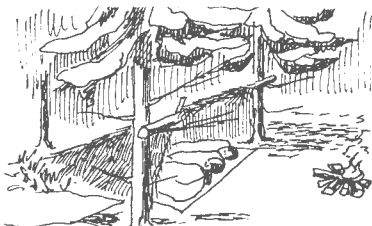
Studer frostsprængninger. Hvordan går det til, og hvorfor viser det sig først til foråret?

Tag en græstørv med hjem. Vand den jævnlige og se, hvad der sker.

Hvilke forårstegn ser I undervejs?

Overnatning

i bivuak! Bliv ikke forskrækket. Det er ikke så koldt, som det lyder. En bivuak, der er lavet rigtigt er faktisk varmere end et telt.

Det er særligt vigtigt med et godt, tykt og tørt underlag, f. eks. halm, løv eller granris.

Foran tænder I en nying-ild. Den kan holde hele natten og virker som et strålevarmeanlæg.

N.B.

Hvad skal I have at spise? Det skal være noget nemt, så I ikke behøver at tage et helt grydesæt med. Lørdag aften, inden I går i posen:

5. Små løvtræer bøjes, der kommer små vindstød.
6. Store grene bevæges, telefontråde fløjter.
7. Store træer bevæges, svært at gå.
8. Kviste og smågrene brækkes af træerne.
9. Skorstene og teglsten rives af.
10. Træer rives op med rod, grene knækker.
11. Omfatende skader på huse.
12. Enorme ødelægelser.

Sporopgave

Et sjældent fænomen, kun få fortilfælde kendes:

To væseler mødes mistænksomme, men da ingen af parterne kan finde grund til slagsmål, går de hver til sit.

Gottfred

ROLAND - POSTEN

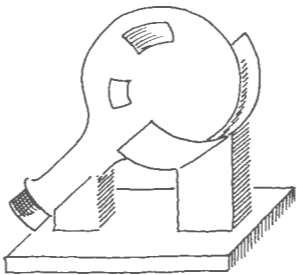
Marts! Foråret lurer lige om hjørnet, og det er for alvor tid til at få grejet ud af »mølposen«. Rolandposten bygger denne og næste gang på et patruljeprojekt, der hed-

der: »**Ud i naturen – patruljen får forårsfornemmelser.**«. Det indeholder et væld af ideer til naturopgaver, bivuakture m. m. Vi kan kun give nogle små smagsprøver her i bladet, så anskaf selv hele projektet. Din TL ved hvordan.

Holstebro! Skal du med på korpselejr? Den bliver bestemt ikke kedelig at komme på.

Dog – vi håber ikke, at hele din samlede formue for 1970 går fløjten ved denne lejlighed. Det ville være synd. Du har nemlig også chancen for at opleve noget mægtigt godt på korpsets **Sct. Georgslejr**. På bagsiden kan du se, hvornår de afholdes. Tilmeld dig snarest. Det ville være ærgerligt, om du ikke kom med.

P + T + J

kolben virke som et brændglas og svide papiret, når solen skinner. Om aftenen kan I så se på strimlen, hvor mange timer solen har skinnet, hvis I i forvejen ved, hvor mange millimeter en solskinstime fylder på papiret. I skal nok forsøge jer frem til hvilken afstand skærmen skal have fra kolben, for at det virker bedst.

Patruljemødet

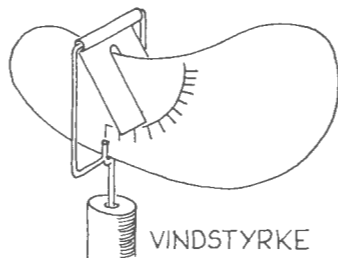
Hvordan er tilslutningen til jeres patruljemøder? Kommer medlemmerne, forde de synes, de får noget ud af det, eller kommer de, fordi de halvejs bliver tvunget til det hjemme-fra? Og hvordan er jeres patruljemøde-form? Prøv at lave et point-system og lad medlemmerne gennem længere tid give møderne points. I dette tidsrum kan I så køre med forskellige mødeformer. Når der er gået et stykke tid, kan I læse ud fra de afgivne points, hvilken form der falder bedst i medlemmernes smag. I

kan også lade medlemmerne opstille et skema for, hvordan de mener et møde skal være, og så lægge møderne an på grundlag af disse skemaer.

Vindstyrkemåler

Fremstillingsmåden fremgår nogenlunde af den viste tegning. Den laves således, at den kan dreje sig efter vindens retning og sådan at den viser vindens styrke.

Inddelingen sker efter nedenstående skala, men den kan først afsættes på apparatet, efter at I har prøvet det i forskellige vindstyrker.

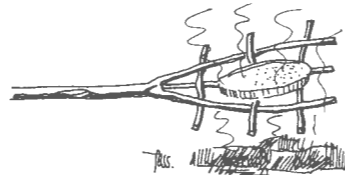
VINDSTYRKE

Vindstyrke

0. Røgen stiger lige op.
1. Røgen afbøjes, vindfløje reagerer ikke.
2. Vimpler løftes, og vinden føles.
3. Vimpler strækkes og blade i bevægelse.
4. Større flag strækkes, papir o. lign. flyver.

Troplederens lommemad

Et stykke franskbrød ristes over bålet, idet brødet holdes fast med vidjer. På spaden ristes et stykke bacon, spejles et æg og brunes lidt løg. Det anbringes på brødet i nævnte orden og overhældes med ketchup.

Engelsk morgenret

Søndag morgen: En pikant engelsk morgenret. Om en sveske ruller et stykke bacon. Rullen holdes sammen med en pind, hvorpå den lægges på spaden og ristes ca. 5 min.

Til middag:

Norsk vildplantesuppe

Lav ca. 2 liter bouillon. En stor kop mel røres ud i vand og kommes i. Det hele koger i 8 min. Grønne planter (skvalderkål, nælde, mælkebøtte) renses, hakkes og kommes i suppen. Til sidst kommes lidt smør og salt i. Suppen kan drøjes med havregryn.

Hvidkålsroulet fra Amerika

Fars pakkes ind i hvidkålsblade. Folie lægges om og presses godt sammen i kanterne, så det bliver lufttæt. Steges 15–20 minutter i glødebål.

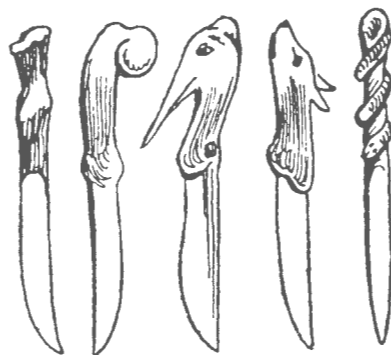
Bon appétit!

Stafetleg

I hver hånd en theske med en bordtennisbold. Hvis man taber en af boldene, skal man begynde forfra på ruten. Hvem er hurtigst?

Kviste

Den tykke ende af en kvist kan med lidt fantasi og behændighed blive fine papirknive. Disse forslag her kan måske få din fantasi i sving. Materialet finder du let blandt tørre, afhuggede grene.

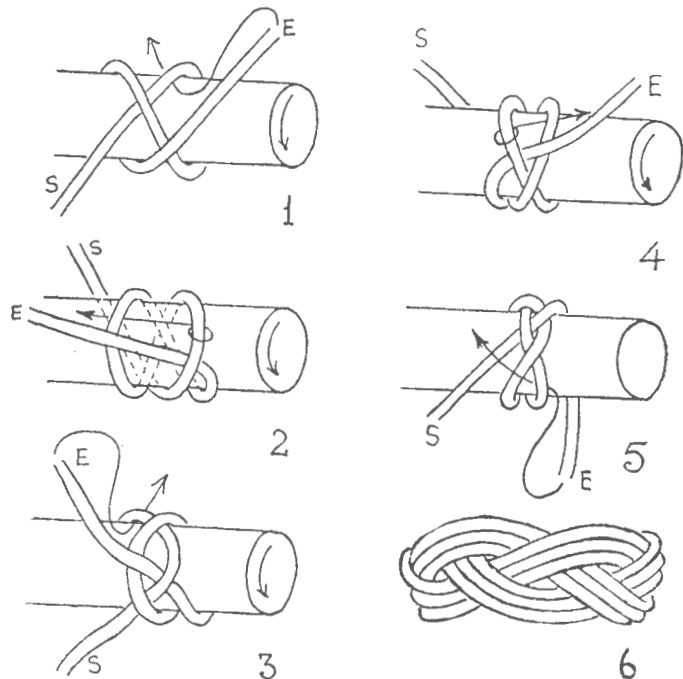

Tørklædering

Har patruljen deres egen tørklædering? Ved nøje at følge anvisningen på tegningen, skulle en kvik patrulje let kunne lave en sådan.

Hvis I vælger at bruge ubehandlet bomuldsreb, kanden bagefter farves i anilinfarve. Bruger I læder, så husk at det ikke må være sort, da denne farve er forbeholdt forberedende ledertræning.

LAV JERES EGEN TØRKLÆDERING

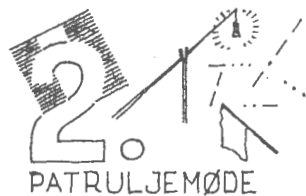
Stearinlys

Som lys- og varmegiver i telt eller bivuak er stumper af tykke lys gode. Undgå ubeskyttede lys i teltet, men sæt lyset i bunden af en konserverdåse el. lign. En god varmegiver fås, hvis man sætter flere lysstumper i bunden af en dåse og lægger en sten over åbningen, men naturligvis ikke lufttæt. Stenen »konserverer«

varmen og afgiver de nævnt til omgivelserne bagefter.

Hvilket land

Tegn hjemme fra ved hjælp af smørbrødspapir omridset af 10 forskellige lande og nummerer dem med tallene fra 1 til 10. Hvem kan genkende flest lande og på en liste med de ti numre få dem rigtigt anbragt?

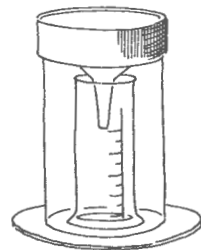
Foråret nærmer sig med raske skridt, og det er ved at være ved de tider, hvor I igen kan lave nogle flere udendørs aktiviteter.

Har nogen af jer prøvet at beskæftige sig med begrebet meteorologi. Det siger jer måske ikke ret meget, men med få midler kan I faktisk lave jeres egen lille vejrstation.

Når først I har apparaterne, kan I more jer med at lave tabeller og statistikker for hver uge eller måned, og inden længe kan I med nogen sikkerhed forudsige, hvordan vejret vil blive de næste par dage.

Regnmåleren

I skal bruge en tragt, et syltetøjsglas og et måleglas med millimeter-inddeling. Måleglasset sættes ned i syltetøjsglasset og tragten skulle så gerne kunne placeres som vist på tegningen. Regnmængden i mm kan nu aflæses på skalaen, dog må I regne med, at hvis tragtlens åbningsareal er f. eks. 3 gange så stort som måleglassets, så er den pågældende regnmængde kun en trediedel af det, I aflæser.

Månedens skræk

I har vel hørt om, at de astronauter, der har været på månen, har klaget over, at hvis de tabte noget, kunne de kun med største besvær få det samlet op igen. Her er en lille øvelse: Konkurrencedeltagerne lægger sig ned på knæ. I en afstand fra albuen til tommelfingerspidsen, placeres en flødebolle. Mens deltagerne hele tiden har hænderne på ryggen, gælder det om at få fat på flødebollelen med munden.

Solskinsautograf

En sådan laves som vist på tegningen. Kolben fyldes med vand og lukkes med en absolut tætsluttende prop. På den viste skærm placeres et ikke for tykt stykke papir med clips, så det er let at skifte ud. Kolben anbringes nu med halsen mod syd et sted, hvor der ikke er skygge om dagen. Når solen skinner, vil